

SAKU VALLAVOLIKOGU

MÄÄRUS

Kurtna Kooli põhimäärus

EELNÕU

Saku

18. juuni 2026

Määrus kehtestatakse kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 35 lõike 2, alusharidusseaduse § 16 lõike 2 ning põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 66 alusel.

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Määruse reguleerimise ala

Käesolev põhimäärus sätestab Kurtna Kooli tegevuse üldised alused, õppe- ja kasvatustegevuse korralduse, õppekavavälise tegevuse korraldamise alused, lasteaialaste, õpilaste ja vanemate õigused ja kohustused, koolitöötajate õigused ja kohustused, majandamise ja asjaajamise alused.

§ 2. Nimetus, asukoht ja tegutsemiskoht

- (1) Asutuse nimetus on Kurtna Kool (edaspidi kool).
- (2) Kooli asukoht ja tegutsemiskoht on Eesti Vabariik, Harju maakond, Saku vald, Kurtna küla, Kurtna tee 50.

§ 3. Õiguslik seisund ja tegutsemise vorm

- (1) Kool on munitsipaalõppeasutus.
- (2) Kooli tegutsemise vorm on lasteaed ja põhikool, kus toimub õpe I–III kooliastmes, mis tegutsevad ühe asutusena.
- (3) Koolis toimub statsionaarne õpe.
- (4) Põhikoolis omandatava hariduse liik on üldharidus.
- (5) Kooli pidaja on Saku Vallavolikogu (edaspidi vallavolikogu). Kool on Saku Vallavalitsuse (edaspidi vallavalitsus) hallatav asutus.
- (6) Kool juhindub oma tegevuses Eesti Vabariigi õigusaktidest ja Saku valla õigus- ja haldusaktidest ning käesolevast põhimäärusest.
- (7) Koolil on oma ülesannete täitmiseks õigus osaleda vallavalitsuse nõusolekul organisatsioonide ja liitude tegevuses ning projektides (sealhulgas rahvusvahelistes), mis toovad kaasa täiendavaid rahalisi kohustusi.

§ 4. Õppekeel

Koolis toimub asjaajamine ja õppetöö eesti keeles.

§ 5. Eesmärk ja ülesanded

Kooli tegevuse eesmärk on täita lasteaias alusharidusseaduses ja koolis põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses loetletud ülesandeid.

§ 6. Pitsat ja sümboolika

- (1) Koolil on oma nimetusega pitsat, logo ja muu sümboolika.
- (2) Kooli sümboolika kujunduse ja kasutamise korra kehtestab direktor kooskõlastatult vallavalitsusega ning see on kirjeldatud kooli teabehalduskorras.

§ 7. Lasteaia struktuur

- (1) Lasteaias on lasteaia- ja hoiurühmad. Vajadusel võib moodustada liitühmasid.
- (2) Rühmad moodustatakse alusharidusseaduse § 10 ja hoiurühmad § 34 lõige 1 alusel.
- (3) Vallavalitsus võib erandjuhul ja direktori ettepanekul, mille kohta on arvamust avaldanud hoolekogu, suurendada alusharidusseaduse § 10 lõikes 2 sätestatud rühma piirarvu kuni nelja lapse võrra ning lõikes 3 sätestatud rühma piirarvu kuni kahe lapse võrra.
- (4) Alusharidusseaduse § 10 lõike 5 alusel väiksemate rühmade moodustamisel kooskõlastatakse laste arv rühmas vallavalitsusega.

§ 8. Kooli vastuvõtt ja väljaarvamine

- (1) Lapse lasteaeda vastuvõtmise ja väljaarvamise korra kehtestab vallavalitsus.
- (2) Põhikooli klassidesse võetakse õpilane vastu kooli vastuvõtu korra alusel, mille on heaks kiitnud kooli hoolekogu ja kinnitanud vallavalitsus.

§ 9. Arengukava

- (1) Kooli järjepideva arengu tagamiseks koostab direktor koostöös lasteaia töötajate, õppenõukogu, ekspertidega koolist või väljastpoolt kooli, vallavalitsuse, hoolekogu ja õpilaste esindajatega kooli arengukava.
- (2) Kooli arengukava koostamisel lähtutakse riiklikest valdkondlikest strateegiadokumentidest, Saku valla arengukavast ja kooli sisehindamise tulemustes esile toodud tugevustest ja parendusvaldkondadest ning riskianalüüsi tulemustest.
- (3) Arengukava koostatakse vähemalt kolmeks aastaks ning selles määratakse kooli arengu eesmärgid, põhisuunad ja -valdkonnad ning tegevuskava.
- (4) Kooli arengukava kinnitab ja muudab vallavolikogu. Arengukava ja selle muudatused esitatakse enne kinnitamist arvamuse andmiseks kooli hoolekogule, õpilaste esindajatele ja õppenõukogule.
- (5) Kooli direktor korraldab arengukava avalikustamise kooli veebilehel.

§ 10. Põhimääruse kehtestamine ja muutmine

Kooli põhimääruse kehtestab ja muudab vallavolikogu. Põhimäärus ja selle muudatused esitatakse enne kehtestamist arvamuse andmiseks kooli hoolekogule, õpilasesindusele (kui see on moodustatud) ja õppenõukogule. Kool avalikustab põhimääruse oma veebilehel.

2. peatükk

ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUSE ALUSED

§ 11. Õppe- ja kasvatustegevuse korraldus

- (1) Õppe- ja kasvatustegevuse korraldus toimub vastavalt lasteaias ja koolis kehtestatud õppekavadele, lähtudes kaasaegsetest meetoditest ning lähenemistest hariduses.
- (2) Vallavalitsus võib direktori ettepanekul ja hoolekogu nõusolekul kehtestada haridus- ja teadusministri kehtestatud koolivaheaegadest erinevad koolivaheajad, arvestusega, et koolis on õppeaasta jooksul vähemalt neli koolivaheaega kogukestusega vähemalt 12 nädalat, kusjuures suvine koolivaheaeg kestab vähemalt kaheksa järjestikust nädalat.

- (3) Vallavalitsus kehtestab põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 26 lõigetes 2, 3 ja 5 sätestatud tingimustel klassi täitumuse ülemisest piirnormist väiksema või direktori ettepanekul ja hoolekogu nõusolekul üheks õppeaastaks suurema klassi täitumuse piirnormi.
- (4) Õppe- ja kasvatustegevused toimuvad päevakavade alusel.
- (5) Nüüdisaegse õpikäsituse ja lapsest lähtuva õppe optimaalseks rakendamiseks moodustatakse lasteaias hommikusi ja õhtuseid valverühmi.
- (6) Lasteaia aastaringse või hooajalise tegutsemise ning lahtioleku aja otsustab ja kooli päevakavas tundide varasema algusaja kooskõlastab vallavalitsus.
- (7) Põhikoolis võib moodustada vallavalitsusega kooskõlastatult pikapäevarühmi.

§ 12. Raamatukogu

Koolile osutab kooli ruumides kooliraamatukogu teenust Saku Vallaraamatukogu.

§ 13. Huvitegevus ja õppekavaväliline tegevus

- (1) Huvitegevuses lähtutakse põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse §-st 40.
- (2) Kooli huvitegevuse ja õppekavavälise tegevuse korraldamise aluseks on kooli üldtööplaan, kodukord ja päevakava.
- (3) Kooli korraldatava õppekavavälise tegevuse puhul võib kulude katmine toimuda osalejate kaasrahastamisel. Tasuliste tegevuste hinnad kinnitab vallavalitsus.

§ 14. Õpilaskond ja õpilasesindus

- (1) Põhikooli õpilased moodustavad õpilaskonna.
- (2) Õpilaskonna õigused on kirjeldatud põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 60 lõigetes 3 ja 4.
- (3) Õpilaskonda esindav organ on õpilasesindus.
- (4) Direktor korraldab esimese õpilasesinduse valimise juhul, kui selleks on soovi avaldanud 1/10 kooli õpilaskonnast.
- (5) Esimene õpilasesindus valitakse õpilaskonna üldkoosolekul. Koosoleku kutsub kokku direktor, mis on otsustusvõimeline, kui sellest võtab osa vähemalt 1/2 õpilaskonnast.
- (6) Kooli õpilasesindus tegutseb õpilasesinduse põhimääruse alusel, mille koostamisel lähtutakse põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 60 lõikest 5.
- (7) Õpilaskond koostab koostöös kooli huvijuhiga õpilasesinduse põhimääruse eelnõu, mis kiidetakse õpilaskonna poolt heaks koolis korraldatud elektroonsel hääletusel.
- (8) Õpilasesinduse põhimääruse kinnitab direktor 30 kalendripäeva jooksul põhimääruse kättesaamisest arvates, kui see vastab seadustele ja seaduse alusel antud õigusaktidele.

3. peatükk

LASTEAIALASTE, ÕPILASTE JA VANEMATE ÕIGUSED NING KOHUSTUSED

§ 15. Lasteaijalaste õigused

Lasteaijalapsel on alusharidusseaduses § 30 nimetatud õigused.

§ 16. Õpilase õigused

Õpilasel on õigus:

- 1) arengut toetavale õpikeskkonnale;
- 2) täita õpiülesandeid ja osaleda temale kooli päevakavas või individuaalses õppekavas ettenähtud õppes;
- 3) osaleda oma huvidele ja võimetele vastavates õppekava läbimist toetavates või õppekavavälistes koolis toimuvates tegevustes;

- 4) saada teavet ja selgitusi koolikorralduse, koolis toimuvate tegevuste ning õpilaste õiguste ja kohustuste kohta;
- 5) saada täiendavat pedagoogilist juhendamist vastavalt konsultatsioonide graafikule;
- 6) saada õpiabi ja vajalikku tuge vastavalt oma vajadustele ja kasutada koolis osutatavaid tugiteenuseid;
- 7) olla valitud õpilasesindusse ja osaleda koolielu korraldamises;
- 8) asutada klubisid, stuudioid ja ringe, mille sihid ja tegevus ei ole vastuolus kooli ja kodu kasvatustaotlustega;
- 9) kasutada õppekava toetavas huvitegevuses tasuta kooli rajatisi, ruume, õppe-, spordi-, tehnilisi jm vahendeid kooli kodukorras sätestatud korras;
- 10) saada esmast teavet karjääri planeerimise ja edasi õppimise võimaluste kohta;
- 11) pöörduda oma õiguste kaitseks kooli hoolekogu, vallavalitsuse, Haridus- ja Teadusministeeriumi või lastekaitseorganisatsiooni poole.

§ 17. Õpilase kohustused

Õpilasel on põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 35 lõikes 1 nimetatud kohustused. Sealhulgas on õpilasel kohustus:

- 1) hoida kooli head mainet;
- 2) järgida tervislikke eluviise;
- 3) kasutada kooli vara säästlikult ja hoida kooli kasutuses olevat vara;
- 4) täita teisi õpilastele õigusaktidega pandud kohustusi.

§ 18. Lasteaialapse vanemate õigused ja kohustused

Lasteaialapse vanemal on alusharidusseaduses § 31 nimetatud õigused ja kohustused.

§ 19. Õpilase seadusliku esindaja õigused ja kohustused

- (1) Õpilase seaduslikul esindajal on õigus:
 - 1) saada koolist teavet ja selgitusi kooli õppe- ja kasvatustegevuse korralduse ja sisu kohta;
 - 2) saada teavet õpilase arengu ja edasijõudmise kohta;
 - 3) saada nõustamist õpilase kasvatamise ja õpetamise küsimustes;
 - 4) olla valitud kooli hoolekogu koosseisu vastavalt vallavolikogu kehtestatud korrale;
 - 5) saada teavet õppekorralduse ja -sisu kohta;
 - 6) pöörduda kooli hoolekogu poole õpetamist ja/või kasvatamist puudutavate vaidlusküsimuste korral;
 - 7) taotleda õpilasele rakendatavaid tugimeetmeid vastavalt seaduses sätestatud korrale.
- (2) Õpilase seaduslik esindaja on kohustatud:
 - 1) võimaldama ja soodustama õpilase õppimiskohustuse täitmist;
 - 2) looma õpilasele soodsad tingimused arenemiseks ja hariduse omandamiseks;
 - 3) esitama koolile oma kontaktandmed ja teavitama nende muutustest;
 - 4) tutvuma koolielu reguleerivate aktidega;
 - 5) pidama kinni kooli päevakavast ning laste tervisekaitse ja tervise edendamise nõuetest;
 - 6) kasutama tugi- ja mõjutusmeetmeid, mida talle pakub kool või vallavalitsus;
 - 7) tegema koostööd õpetajate ja tugispetsialistidega õpilasele vajaliku toe väljaselgitamisel ja rakendamisel;
 - 8) teavitama kirjalikult vallavalitsust või direktorit lapse terviseseisundist tulenevatest eritingimustest, mille alusel kohandatakse võimaluste piires lapse päevakava, õpi- ja kasvukeskkonda ning õppe- ja kasvatustegevust;
 - 9) pöörduma kooli ettepanekul koolivälise nõustamismeeskonna poole;
 - 10) taotlema vajaduse korral koolilt ja vallavalitsuselt õigusaktidega sätestatud õppimiskohustuse täitmise tagamise meetmete rakendamist;
 - 11) teavitama kooli õpilase puudumisest kooli kodukorras sätestatud korras;

- 12) hüvitama õpilase poolt koolile süüliselt tekitatud varaline kahju õigusaktidega sätestatud alustel ja korras;
- 13) tegema kooliga koostööd seadustest ja nende alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud tingimustel ja korras.

4. peatükk

KOOLITÖÖTAJATE ÕIGUSED JA KOHUSTUSED

§ 20. Koolitöötajad

Koolitöötajate koosseisu kinnitab vallavalitsus direktori ettepanekul.

§ 21. Töötajate õigused

Töötajal on õigus:

- 1) saada teavet õppekava jt koolielu reguleerivate õigusaktide ja dokumentide kohta;
- 2) kuuluda oma ainevaldkonna töögruppidesse;
- 3) osaleda kooli arendustegevuses;
- 4) osaleda tööalasel täiendkoolitusel;
- 5) töötada töötervishoiu ja tööohutuse seaduses ning selle alusel vastu võetud õigusaktides sätestatud nõuetele vastavates töötingimustes;
- 6) teha ettepanekuid õppetegevuse ja töökorralduse parandamiseks;
- 7) kasutada muid õigusaktides sätestatud töötajate õigusi.

§ 22. Töötajate kohustused

- (1) Õppe- ja kasvatusalaste tegevuste läbiviivate töötajate kohustuseks on tagada lasteaialaste ja õpilaste areng õppe- ja kasvatustegevuse abil. Teiste töötajate ülesanne on tagada kooli häireteta töö ja majanduslik teenindamine.
- (2) Töötajate täpsed ülesanded ja kohustused, õigused ja vastutus määratakse kindlaks kooli töökorralduse reeglitega, ametijuhendite ja töölepingutega, mis on kooskõlas töösuhteid reguleerivate õigusaktidega.

5. peatükk

JUHTIMINE

§ 23. Direktor

- (1) Kooli juhib direktor.
- (2) Direktori vaba ametikoha täitmiseks korraldab vallavalitsus avaliku konkursi lähtudes vallavalitsuse kehtestatud korrast.
- (3) Töölepingu direktoriga sõlmib, peatab, muudab ja ütleb üles vallavanem.
- (4) Direktor on töölepingu kehtivuse ajal kooli seadusjärgne esindaja.
- (5) Kooli direktor täidab alusharidusseaduse, põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse ning teiste seadustega ja nende alusel antud õigus- ja haldusaktidega, käesoleva põhimäärusega, vallavolikogu ja vallavalitsuse õigus- ja haldusaktidega direktorile pandud ülesandeid.
- (6) Sealhulgas direktor:
 - 1) vastutab kooli üldseisundi ja arengu ning rahaliste vahendite õiguspärase ja otstarbeka kasutamise ning eelarve täitmise eest;
 - 2) kehtestab kooli palgakorralduse põhimõtted, esitades need enne kehtestamist arvamuse andmiseks õpetajatele ja hoolekogule ning kooskõlastamiseks vallavalitsusele;
 - 3) kehtestab sisehindamise korra olles kuulunud ära hoolekogu ja vallavalitsuse arvamuse;
 - 4) teavitab riskianalüüsi tulemustest õppeasutuse töötajaid, vallavalitsust ja hoolekogu;

- 5) teostab tehinguid seaduses sätestatud ülesannete täitmiseks vallaeelarves selleks ettenähtud vahendite piires;
 - 6) sõlmib igapäevase õppe- ja majandustegevuse raames asutuse nimel lepinguid ja kokkuleppeid;
 - 7) teeb vallavalitsusele ettepaneku koolitöötajate koosseisu kinnitamiseks;
 - 8) kinnitab töötajate ametijuhendid ning sõlmib, peatab, muudab ja ütleb üles töölepingud;
 - 9) annab oma pädevuse piires kooli töö korraldamiseks käskkirju ja kontrollib nende täitmist;
 - 10) vastutab asjaajamise õigsuse ja dokumentide säilitamise eest;
 - 11) korraldab kooli andmete ning nende muutuste, lasteaias käivate laste andmete, lastele osutatud tugiteenuste ja teenuseosutaja andmete ning alushariduse riikliku õppekava läbinud laste koolivalmiduskaartide, õppe- ja kasvatustegevusega seotud töötajate ja töösuhete, sealhulgas töötajate omandatud kvalifikatsiooni, kandmise Eesti Hariduse Infosüsteemi;
 - 12) annab kord aastas hoolekogule ja vallavalitsusele ülevaate kooli õppe- ja kasvatustegevusest, majanduslikust seisust ning raha kasutamisest;
 - 13) teatab kirjalikult vallavalitsusele ja hoolekogule asutuse majandusliku seisundi olulisest halvenemisest ning järelevalveorganite tehtud ettekirjutustest.
- (7) Direktori äraolekul asendab teda vallavanema määratud isik.

§ 24. Hoolekogu

- (1) Hoolekogu moodustamise korra ja hoolekogu töökorra kehtestab vallavolikogu.
- (2) Hoolekogu täidab alusharidusseaduse § 26 ning põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 73 loetletud ülesandeid.
- (3) Hoolekogul on õigus saada direktorilt ja vallavalitsuselt oma tööks vajalikku informatsiooni.

6. peatükk MAJANDAMISE JA ASJAAJAMISE ALUSED

§ 25. Vara

Kooli vara moodustavad talle valla poolt sihtotstarbeliseks kasutamiseks ja valdamiseks antud maa, hooned, rajatised, seadmed, inventar ning muu vara. Kooli vara on Saku valla omand.

§ 26. Vara valdamine, kasutamine ja käsutamine

- (1) Kooli vara valdamine, kasutamine ja käsutamine toimub vastavalt Saku vallavara valitsemise korrale.
- (2) Kool hoiab korras oma ruumid, territooriumi, inventari ja õppevahendid, lähtudes koolile eelarveaastaks ettenähtud vahenditest.

§ 27. Rahalised vahendid ja eelarve

- (1) Kooli rahalised vahendid moodustuvad valla eelarvest, lasteaialiste vanemate osalustasust, laekumistest fondidest, sihtasutustelt, annetustest ja kooli põhimääruses sätestatud õppekavavälisest tegevusest saadud tuludest.
- (2) Kooli finantsmajanduslikku tegevust korraldab direktor.
- (3) Kool võib vastu võtta eraldisi fondidest, sihtasutustelt ja annetusi äriühingutelt, mittetulundusühingutelt ja üksikisikutelt. Direktor peab eraldisest ja annetusest teavitama vallavalitsust ning tagama nimetatud vahendite kasutamise arvestuse raamatupidamises ja kajastamise eelarve täitmise õigusaktides ja vallavalitsuse raamatupidamise sise-eeskirjas kehtestatud korras.

- (4) Eelarve eelnõu koostamiseks esitab direktor vallavalitsusele kirjalikult põhjendatud ettepanekud vastavalt valla põhimäärusele.
- (5) Kooli eelarve kavale annab arvamuse hoolekogu ja kiidab heaks vallavalitsus ning eelarve kinnitab vallavolikogu.
- (6) Direktor esitab vajadusel vallavalitsusele asutuse eelarve muudatuste ettepanekud.
- (7) Lasteaia vanema osalustasu määra kehtestab vallavolikogu.
- (8) Lasteaia toidukulu päevamaksumuse kehtestab vallavalitsus.
- (9) Raamatupidamisarvestust peetakse tsentraliseeritult vallavalitsuses.

§ 28. Asjaajamine ja aruandlus

- (1) Kooli asjaajamise korraldus reguleeritakse teabehalduskorraga, mille kehtestab direktor.
- (2) Kool esitab aruandeid oma tegevuse kohta õigusaktidega kehtestatud ulatuses, korras ja tähtaegadel.

§ 29. Järelevalve

Kooli tegevuse õiguspärasuse ja otstarbekuse üle teostab teenistuslikku järelevalvet vallavalitsus. Riiklikku järelevalvet kooli tegevuse õiguspärasuse üle teostab Haridus- ja Teadusministeerium.

7. peatükk ÜMBERKORRALDAMINE, PIDAMISE ÜLEANDMINE JA TEGEVUSE LÕPETAMINE

§ 30. Kooli ümberkorraldamine, pidamise üleandmine ja tegevuse lõpetamine

- (1) Lasteaia ümberkorraldamine ja tegevuse lõpetamine toimub alusharidusseaduse § 17 ja § 21 ettenähtud korras.
- (2) Kooli ümberkorraldamine ja tegevuse lõpetamine toimub põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 80 ja § 81 ettenähtud korras.
- (3) Kooli korraldab ümber ja kooli tegevuse lõpetab vallavolikogu, kuulates enne ära hoolekogu ja õpilasesinduse arvamuse.

10. peatükk RAKENDUSSÄTTED

§ 31. Määruse kehtetuks tunnistamine

Tunnistada kehtetuks Saku Vallavolikogu 20. detsembri 2018. a määrus nr 19 „Kurtna Kooli põhimäärus“.

§ 32. Määruse jõustumine

Määrus jõustub kolmandal päeval pärast Riigi Teatajas avaldamist.

(digitaalselt allkirjastatud)

Tanel Ots
vallavolikogu esimees

SELETUSKIRI

Saku Vallavolikogu määruse eelnõu „Kurtna Kooli põhimäärus“ juurde

Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse (edaspidi KOKS) § 22 lõike 1 punkti 34 kohaselt kuulub volikogu pädevusse valla ametiasutuse hallatava asutuse moodustamine, ümberkorraldamine ja tegevuse lõpetamine ning põhimääruse kinnitamine.

Kurtna Kooli põhimääruse muutmise eesmärk on viia põhimäärus kooskõlla alates 01.09.2025 jõustunud alusharidusseaduse (edaspidi AHS) ning erinevate põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse (edaspidi PGS) muudatustega.

Uus alusharidusseadus tõi kaasa mitmeid põhimõttelisi muudatusi ning muudatusi on ka põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses. Seetõttu vajab Kurtna Kooli põhimäärus uuendamist, muuhulgas terminoloogias ja sisulises vastavuses kooli tegevusega, juhtimise, töökorralduse, dokumenteerimise põhimõtetega ja arengusuundadega.

Enne kehtinud koolieelse lasteasutuse seaduse (edaspidi KELS) § 9 sätestas põhjalikud nõuded lasteaia põhimäärusele. Uue AHS § 16 lõige 2 ütleb, et lasteaial on põhimäärus või põhikirj, milles sätestatakse vähemalt lasteaia asukoht ja tegevuskohad, nimetus, struktuur ning õppekeel. Kuna nõuded põhikirjale on muutunud, siis on muudetud eelnõuga Kurtna Kooli lasteaia osale kehtiva põhimääruse sisu. Võrreldes kehtiva kooli põhimäärusega, on uuest põhimäärusest välja jäetud kooli ja lasteaia tegevuse eesmärgid ja ülesannete loetelu ehk senise põhimääruse 2. peatükk. Haridusasutuse tegevuse eesmärk ja ülesanded tulenevad seadustest. Lisaks on välja jäetud lasteaia rühmade liigitused, hoolekogu ülesanded, lasteaia laste ja vanemate õigused ja kohustused. Põhimääruse koostamisel on jälgitud, et määrus ei dubleeriks seaduses kirjutatud.

PGS-s on asendatud mõiste „vanem“ läbivalt mõistega „seaduslik esindaja“. Sama muudatus on sisse viidud ka põhimäärusesse.

Põhimääruse eelnõust on võrreldes varasemaga välja jäetud arenguevestluse osa (senine § 21), kuna alusharidusseadus ei sätesta enam kohustuslikus korras arenguevestluste läbiviimist. Täpsemad õppe- ja kasvatustegevuse korralduse põhimõtted, sh. arenguevestluste läbiviimine, on edaspidi kirjeldatud kooli lasteaia õppekavas. Kooli õpilastega arenguevestluste läbiviimine on reguleeritud põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses. Samuti on välja jäetud turvalisus ja tervise kaitse osa (senine § 23), sest kõik loetletud tegevused tulenevad seadusandlusest ning on kaetud asutuse ja direktori ülesannetega.

Põhimääruse eelnõu § 2 kuni 4 nimetab kooli tegevuskohta, õiguslikku seisundit ja õppekeelt. Uue AHS järgi peab lapsevanemale võimaldama lasteaiakoha taotluses märkida soovitud lastehoid või lasteaed tegevuskoha täpsusega. Vanemal on õigus esitada mitu eelistust ja kohaliku omavalitsuse üksus peab neid arvestama. Lasteaedadel ei ole enam teeninduspiirkondasid.

Põhimääruse eelnõu § 5 ütleb, et lasteaias on tegevuse eesmärk täita alusharidusseaduses ja kooli põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses loetletud ülesandeid. See asendab senise põhimääruse 2. peatükki, mis oli sisuliselt seaduse dubleerimine. AHS § 3 lõige 1 sätestab, et lastehoiu luuakse alushariduse riikliku õppekava alusel turvalises, eakohases, mängulises ning arendavas õpi- ja kasvukeskkonnas kuni kolmeaastase lapse üldoskuste arengu soodustamisel eeldused alushariduse omandamiseks lasteaias. AHS § 3 lõige 2 sätestab, et lasteaed on alushariduse riikliku õppekava alusel alushariduse omandamist võimaldav õppeasutus, kus turvalises,

eakohases, mängulises ning arendavas õpi- ja kasvukeskkonnas toetatakse kolme- kuni seitsmeaastaste laste üldoskuste arengut ning selliste teadmiste, oskuste ja hoiakute kujunemist, mis loovad eeldused põhihariduse omandamiseks ja edukaks edasijõudmiseks igapäevaelus. AHS § 12 lõige 1 sätestab, et lasteaed lähtub õppe- ja kasvatustegevuse korraldamisel kaasava hariduse põhimõtetest, mille kohaselt osaleb laps õppe- ja kasvatustegevuses suurema osa ajast koos kõigi teiste lastega ja oma õpetaja juhendamisel. Lapse individuaalsest vajadusest lähtudes korraldatakse lapsele õpetajate, tugispetsialistide, abiõpetajate ja teiste spetsialistide koostöös võimetekohane õpe ja vajalik tugi. AHS § 12 lõige 5 ütleb, et õpetajad jälgivad ja hindavad lapse arengut ja toimetulekut lasteaias ning kohandavad õppe- ja kasvatustegevust lapse individuaalsete vajaduste ja võimete järgi ning lõige 7, et kui ilmneb lapse andekus, pakuvad õpetajad või teised spetsialistid talle lasteaias vajaduse korral lisajuhendamist. PGS § 4 sätestab, et põhikoolil on nii hariv kui ka kasvatav ülesanne. Põhikool aitab kaasa õpilase kasvamisele loovaks, mitmekülgeks isiksuseks, kes suudab ennast täisväärtuslikult teostada erinevates rollides: perekonnas, tööl ja avalikus elus ning valida oma huvide ja võimete kohast õpiteed. Kooli ülesanne on luua õpilasele eakohane, turvaline, positiivselt mõjuv ja arendav õppekeskkond, mis toetab tema õpihuvi ja õpioskuste, eneserefleksiooni ja kriitilise mõtlemisvõime, teadmiste ja tahteliste omaduste arengut, loovat eneseväljendust ning sotsiaalse ja kultuurilise identiteedi kujunemist.

Põhimääruse eelnõu § 7 kirjeldab lasteaias struktuuri ja rühmasid. Kohalikud omavalitsused peavad edaspidi 1,5–3-aastastele lastele tagama koha lastehoius ja 3–7-aastastele lastele lasteaias, arvestades vanema soovitud asukohta. Eelneva KELS § 6 kirjeldatud sõime-, sobitus- ja erirühmad kaotati. Edaspidi on munitsipaallasteaias hoiu- ja aiarühmad vastavalt AHS § 10 ja hoiurühmad § 34 järgi. AHS § 10 on välja toodud rühma moodustamise alused. Lõikes 1 on öeldud, et lasteaias direktor moodustab iga lapse vajadusi ja heaolu arvestades lasteaiarühmad. Edasi on reguleeritud, mida direktor peab rühmade moodustamisel arvestama. Lõikes 2 on kirjas, et laste piirarv lasteaiarühmas on endiselt 20. Lõikes 3 on öeldud, et lasteaias, kus on lastehoiurühm, võib direktor moodustada liitrühma, milles on hoiurühmaealised pooleteise- kuni kolmeaastased ja aiarühmaealised kolme- kuni seitsmeaastased lapsed. Liitrühmas võib olla kuni 18 last. Lõikes 4 on sätestatud, et rühmas, kus on tõhustatud tuge või erituge saav laps, on laste piirarv väiksem kui teistes rühmades, arvestades, et üks haridusliku erivajadusega laps täidab kolm kohta. Lõikes 5 on öeldud, et lapse heaolu ja arengu toetamiseks võib lasteaias moodustada väiksemaid rühmi. Antud rühmade all on mõeldud haridusliku erivajadusega lapsi ja neile sobiva suurusega rühma moodustamisel järgitakse koolivälise nõustamismeeskonna soovitusi. AHS § 10 lõige 6 sätestab, et lasteaias pidaja võib erandjuhul ja direktori ettepanekul, mille kohta on arvamust avaldanud hoolekogu, suurendada rühma laste piirarvu tavarühmas kuni nelja lapse võrra ning liitrühma laste piirarvu kuni kahe lapse võrra. Lõige 7 täpsustab, et otsus suurendada rühma piirarvu tehakse iga rühma kohta eraldi, arvestades iga lapse vajadusi ja heaolu. AHS § 34 lõike 1 kohaselt võib lastehoiurühmas olla kuni 15 last. Kuni kolmeaastaste lastehoiurühmas, milles töötab vähemalt üks täistööajaga õpetaja, võib olla kuni 16 last. Lasteaias põhimääruse eelnõu § 7 lõige 3 nimetab AHS tulenevalt rühmade suurendamise õiguse vallavalitsusele ja lõige 4 sätestab täiendavalt, et väiksemate rühmade moodustamisel kooskõlastatakse laste arv rühmas eelnevalt vallavalitsusega.

Põhimääruse eelnõu §-s 8 on kokku võetud, milliste dokumentide alusel toimub laste asutusse vastuvõtmine. See asendab senise põhimääruse §-i 16. Välja on jäetud seni põhimääruses olnud seadust dubleerivad sätted õppimiskohustuse alustamise ja lõpetamise kohta.

Põhimääruse eelnõu § 11 täpsustab õppe- ja kasvatustegevuse korraldust nendes aspektides, mida seadused ei reguleeri (nagu näiteks hooajaline tegutsemine või valverühmade avamine lasteaias) või vajab delegerimist. Lõikes 2 on ära määratud, et vallavalitsusel on õigus

kehtestada riiklikest koolivaheaegadest erinevad koolivaheajad. Lõikes 3 on määratud, et vallavalitsus kehtestab PGS § 26 lõigetes 2, 3 ja 5 sätestatud tingimustel klassi täitumuse ülemisest piirnormist väiksema või direktori ettepanekul ja hoolekogu nõusolekul üheks õppeaastaks suurema klassi täitumuse piirnormi konkreetses klassis juhul, kui kõik tervisekaitse- ja ohutusnõuded on täidetud.

Välja on jäetud senise põhimääruse § 14 kirjeldatud punktid, sest need dubleerivad seaduseid.

Põhimääruse eelnõu § 13 täpsustab, millal on õpilastele kooli ruumide kasutamine tasuta ning kuidas võib toimuda õppekavaväliste tegevuste kulude katmine osalejate kaasrahastamisel.

Põhimääruse eelnõu §-is 14 on sõnastatud selgemalt õpilaskonna ja õpilasesinduse mõisted ning viimase esmase valimise korraldus. Seda senises põhimääruses kirjeldatud ei olnud. Välja on jäetud senised seadust dubleerinud punktid õpilasesinduse õiguste ja töökorra kohta.

Põhimääruse eelnõu §-des 16–19 on osaliselt täpsustatud õpilaste ja nende seaduslike esindajate õigusi ja kohustusi. Lisandunud on näiteks õpilase õigus arengut toetavale keskkonnale ja õigus saada teavet ja selgitusi koolikorralduse ning koolis toimuvate tegevuste kohta, kohustus hoida kooli kasutuses olevat vara. Seaduslikul esindajal on täpsustavalt õigus saada selgitusi kooli õppe- ja kasvatustegevuse korralduse ja sisu ning oma lapse arengu ja edasijõudmise kohta. Lisandunud on kohustus luua õpilasele soodsad tingimused arenemiseks ja hariduse omandamiseks, pidada kinni kooli päevakavast ning laste tervisekaitse ja tervise edendamise nõuetest, kasutama kooli või vallavalitsuse pakutavaid tugi- ja mõjutusmeetmeid. Teavitama kooli kirjalikult lapse tervist puudutavatest tingimustest, hüvitama õpilase poolt koolile süüliselt tekitatud varaline kahju, tegema kooliga koostööd seadustest ja õigusaktides sätestatud korras.

Põhimääruse eelnõu §-st 20 on välja jäetud koolitöötajate loetelu, sest selle määrab seadusandlus. Siiani kooskõlastas kooli töötajate koosseisu vallavalitsus infopunktina. Kõikide teiste hallatavate asutuste, sh lasteaedade töötajate koosseisu kinnitab vallavalitsus korraldusega direktori ettepanekul. Ühtlustame kõikide hallatavate asutuste töötajate koosseisude kinnitamise ning edaspidi on koolitöötajate koosseisu kinnitamine vallavalitsuse pädevuses PGS § 71 lg 2 punkti 6 alusel.

Põhimääruse eelnõu §-des 21 ja § 22 on täpsustatud töötajate õigusi ja kohustusi. Õiguste alla on lisatud punktid 5–7. Kohustusi on täpsustatud.

Põhimääruse eelnõu § 23 ei dubleeri seadustest tulenevaid direktori ülesandeid, vaid on öeldud, et lasteaia direktor täidab käesoleva põhimääruse, alusharidusseaduse, põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse ning teiste seaduste ja nende alusel antud õigus- ja haldusaktidega, vallavolikogu ja vallavalitsuse õigus- ja haldusaktidega direktorile pandud ülesandeid. Alusharidusseadusest ja põhikooli- ja gümnaasiumiseadusest tulenevad direktori ülesanded on järgmised:

- koostab koostöös õppe- ja kasvatustegevusega seotud töötajatega lasteaia ja kooli õppekavad ja nende muudatused ning kinnitab need, olles kuulunud ära hoolekogu arvamuse;
- kehtestab kooli ja lasteaia päevakava;
- annab oma pädevuse piires käskkirju;
- moodustab iga lapse vajadusi ja heaolu arvestades lasteaiarühmad;
- valmistab ette kooli vastuvõtu tingimuste ja korra eelnõu;
- teeb lapse lasteaia ning õpilase kooli sisse- ja väljaarvamise otsused;

- tagab kaasava ning toetava õppekeskkonna eakohaselt ja arengut soodustavalt;
- teeb hoolekogu nõusolekul ettepaneku kehtestada valdkonna eest vastutava ministri kehtestatud koolivaheaegadest erinevad koolivaheajad;
- määrab õpilaste arvu õpiabirühmas, tasemerühmas ja eriklassis;
- moodustab kooli pidaja nõusolekul pikapäevarühmi põhiharidust omandavatele õpilastele;
- kehtestab pikapäevarühma töökorralduse ja päevakava;
- teeb ettepaneku, mille kohta on arvamust avaldanud hoolekogu, suurendada rühma laste piirarvu ning klassi õpilaste piirarvu;
- korraldab tugiteenuste tagamise lasteaia ja koolis;
- määrab tugiteenuste koordineerija, kelle ülesanne on korraldada lasteaia- ja koolisest meeskonnatööd;
- määrab isiku, kes vastutab lapse individuaalse arengu jälgimise kaardi täitmise eest;
- määrab isiku, kelle tööülesannete hulka kuulub õppimiskohustusega seotud info vallavalitsusega vahetamise korraldamine;
- otsustab tugi- ja mõjutusmeetmete rakendamise õpilaste suhtes;
- koostab koostöös töötajatega kodukorra ja kehtestab selle, olles kuulanud ära hoolekogu arvamuse;
- koostab koostöös töötajate, lasteaia ning kooli pidaja ja hoolekoguga lasteaia ja kooli arengukava;
- kehtestab lasteaia ja kooli sisehindamise korra, olles kuulanud ära hoolekogu arvamuse;
- kehtestab kooli õpilaste arenguveatluse korraldamise tingimused ja korra, olles kuulanud ära õppenõukogu ja hoolekogu arvamuse;
- viib koostöös töötajatega läbi lasteaia ja kooli sisehindamist;
- vastutab arengukava täitmise eest;
- tagab õppe- ja kasvatustegevuse korraldusega seotud ülesannete ja lasteaia ning kooli õppekavade täitmise;
- korraldab laste ja töötajate kaitse hädaolukorras;
- korraldab kooli hädaolukorra lahendamise plaani väljatöötamise, kaasates vajaduse korral õppenõukogu ja hoolekogu ning eksperte;
- kehtestab hädaolukorra lahendamise plaani;
- kehtestab kooli palgakorralduse põhimõtted, esitades need enne kehtestamist arvamuse andmiseks õpetajatele ja hoolekogule ning kooskõlastamiseks kooli pidajale;
- tagab töötajate ja ressursside otstarbeka ja tulemusliku juhtimise;
- korraldab õpetajate, tugispetsialistide ja õppejuhi ametikohtade täitmiseks avaliku konkursi;
- koostab ja kinnitab avaliku konkursi korra ja tingimused, olles kuulanud ära hoolekogu arvamuse;
- sõlmib töötajatega töölepinguid, muudab ja lõpetab neid töölepingu seaduses sätestatud korras;
- annab kord aastas hoolekogule ülevaate lasteaia ja kooli õppe- ja kasvatustegevusest;
- kutsub kokku vähemalt üks kord aastas vanemate üldkoosoleku;
- esindab lasteaia ja kooli, tegutseb asutuse nimel ja teeb tehinguid seaduses ette nähtud ulatuses sh avaldab käskkirju oma pädevuse piires;
- tagab isikuandmete kaitse ja avalikule teabele juurdepääsu;

- koostab ja esitab seadusega ettenähtud aruanded – sh eelarve, majanduslik seis, tegevused ja vastutab vajalike andmete kandmise riiklikesse infosüsteemidesse;
- vastutab koolile antud vara, sealhulgas eelarvevahendite, eesmärgipärase ja säästliku kasutamise eest;
- teeb koostööd juhtorganitega (õppenõukogu, hoolekogu, kohaliku omavalitsusega).

Eraldi on eelnõus välja toodud mõned täpsustamist vajavad direktori ülesanded, mis vajavad täpsustamist (direktorile delegeerimist) või ei ole reguleeritud erinevate õigus- või haldusaktidega.

Põhimääruse eelnõu §-s 24 ei ole enam loetletud hoolekogu ülesandeid jm sellega seonduvat. Kurtna Kooli hoolekogu moodustamine, volitused ja töökorda reguleerib Saku Vallavolikogu määrus „[Hoolekogu moodustamise kord ja töökord Saku valla munitsipaalkoolides ja -lasteaedades](#)“. Uue alusharidusseadusega muutusid hoolekogu ülesanded lasteaias, muuhulgas toidukulu päevamaksumuse üle otsustamine lasteaias osas ja ettepaneku tegemine laste arvu suurendamiseks rühmades. Mõlemas küsimuses avaldab edaspidi hoolekogu arvamust.

Põhimääruse eelnõu §-s 27 on täpsustatud mõningaid aspekte seoses eelarvega. Punktis 2 on konkreetselt välja toodud, et asutuse finantstegevust korraldab direktor. Punktid 5 ja 6 täpsustavad eelarve kinnitamise ja muutmise korraldust. Punktid 7 ja 8 määravad, kelle kehtestada on vastavalt vanema osalustasu lasteaias (volikogu) ja lasteaias toidukulu päevamaksumus (vallavalitsus).

Põhimääruse eelnõu §-s 30 on täpsustatud, milliste seaduste alusel toimub vajadusel asutuse töö ümberkorraldamine.

Lähtuvalt kehtiva kooli põhimääruse § 34 lõike 4 punktist 2 saadeti 30.04.2026 uue põhimääruse eelnõu hoolekogule arvamuse avaldamiseks tähtajaga 11.05.2026. Täiendatud põhimääruse eelnõu saadeti hoolekogule arvamuse avaldamiseks 14.05.2026 arvamuse avaldamise tähtajaga 21.05.2026.

Hoolekogu arvates ei ole põhjendatud eelnõu § 7 lõikes 4 pidaja kooskõlastus, vaid piisaks teavitamisest. Vallavalitsus peab kooskõlastust siiski oluliseks, sest see on oluline uue perioodi rühmade komplekteerimisel ja uute planeeritavate rühmade arvu ei näe EHIS-est komplekteerimise alustamisel. Need kokkulepped on vaja sõlmida enne komplekteerimise alustamist.

Hoolekogu juhtis tähelepanu, et eelnõu §-st 14 on välja jäänud õpilasesinduse põhimääruse heakskiitmise kord. Antud kord oli kehtivas põhimääruses. Vallavalitsus parandas vea ja kool lisas omalt poolt täpsustuse põhimääruse kinnitamise kohta direktori poolt.

Hoolekogu juhtis tähelepanu, et õpilasel on õigus saada õpiabi ja tugispetsialistide teenuseid ka üldise toe raames (PGS § 46 lg 5). Kuivõrd õigus saada oma vajadustele vastavat tuge on kõikidel õpilastel ja mitte ainult haridusliku erivajadusega õpilastel, siis võiks eelnõu § 16 punktis 6 loobuda viitest hariduslikele erivajadustele. Vallavalitsus eemaldas antud punktist sõna „haridusliku“ ja „eri-“. Õpilasel on õigus saada abi vastavalt oma vajadustele.

Hoolekogu arvamusel on eelnõu § 19 lg 2 punkti 8 lisatud võimalus teavitada direktori asemel pidajat lapse terviseseisundist tulenevatest eritingimustest vastuolus isikuandmete kaitse põhimõtete ja ühendmäärusega (GDPR). Vanemal on kohustus teavitada lasteaias direktorit oma lapse terviseseisundist tulenevatest eritingimustest, mis on sätestatud alusharidusseaduses (AHS § 31 lg 2 p 5). Muuhulgas paneb AHS viidatud säte vanemale kohustuse teavitada lastehoiu pidajat, kuna lastehoiul ei pea olema direktorit. Vallavalitsus jääb seisukohale, et vanemal peab

jääma võimalus teavitada vallavalitsust, sest antud teavituse mõte on kohandada võimaluse piires mh lapse õpi- ja kasvukeskkonda ning sellel võib olla määrav roll lapsele lasteaia määramisel.

Põhimäärus edastati kooli töötajatele arvamuse avaldamiseks 14.05.2026 ettepanekute esitamise tähtajaga 21.05.2026. Ühelt õpetajalt laekusid mõned keelelise korrektuuri ettepanekud, mille järgi põhimäärust korrigeeriti.

Eelnõu arutati haridus-, kultuuri- ja noorsootöökomisjoni 2. juuni 2026 koosolekul, kus otsustati eelnõu toetada ja suunata see volikogu istungile.

Marti Rehemaa
vallavanem

Koostasid: haridus- ja kultuuriteenistuse juht Katrin Parve
haridusspetsialist Jelizaveta Lauri
vallasekretär Siiri Raagmets
jurist Katre Viigmets